

**Základní škola a Mateřská škola Jana Ámose Komenského,
696 47 Žeravice 37, okres Hodonín, příspěvková organizace**

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2023/2024

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Jana Ámose Komenského 696 47 Žeravice 37 okres Hodonín, příspěvková organizace
Adresa školy:	Žeravice 37, 696 47 Žeravice
Ředitel školy:	Mgr. Vlastimil Jansa
Identifikační číslo školy:	70993611
E-mail:	reditelna@zs-zeravice.cz
Webové stránky:	www.zs-zeravice.cz
Telefon:	518 626 031
Školní metodik prevence:	Mgr. Marcela Petráková
E-mail:	petrakova.marcela@zs-zeravice.cz
Výchovný poradce:	Mgr. Marcela Petráková
E-mail:	petrakova.marcela@zs-zeravice.cz
Speciální pedagog:	Mgr. Pavla Matuchová
E-mail:	matuchova.pavla@zs-zeravice.cz

1. Úvod

Preventivní program školy je dokument školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je realizován v průběhu celého školního roku a je zpracován školním metodikem prevence.

V letošním školním roce se chceme v oblasti prevence zaměřit především na rizikové používání digitálních technologií. Dalším úkolem je stmelovat skupiny žáků, posilovat přátelství a vzájemnou pomoc v třídních kolektivech.

2. Vnitřní zdroje školy pro tvorbu PPŠ

Charakteristika školy a její vnitřní zdroje

Základní škola a Mateřská škola Jana Ámose Komenského Žeravice je úplná základní škola s kapacitou 300 žáků. Škola funguje jako integrované zařízení základní a mateřské školy. Poskytuje základní vzdělávání a výchovu žáků od 1. do 9. ročníku ZŠ v souladu se zřizovací listinou. Škola je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je obec Žeravice. Nachází se v Jihomoravském kraji, v okrese Hodonín. V základní škole je ve školním roce 2023/2024 vzděláváno dle ŠVP „Od hraní k učení“ – základní vzdělávání – verze k 1. 9. 2023.

V současnosti školu navštěvuje 79 žáků. Naše škola se věnuje také žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními, přizpůsobuje výuku i prostředí jejich potřebám a věnuje náležitou pozornost žákům nadaným. Vzdělávání probíhá podle minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření. Všem žákům je poskytnuta široká nabídka volnočasových aktivit a zájmových kroužků, např. keramika, badatelství, všeuměl a angličtina. Škola zajišťuje pro žáky různé vzdělávací programy, projekty, besedy, přednášky apod. Škola úzce spolupracuje s externími specialisty

v oblasti etiky a katechismu, profesními specialisty, se specialisty protidrogové prevence a zdravovědy.

K dispozici je 13 učeben, 6 z nich tvoří odborné učebny: chemie a fyziku, hudební výchovy, cvičná kuchyně, počítačová učebna a učebna cizích jazyků. V budově je tělocvična, dílny, školní jídelna, oddělení školní družiny. Ve škole probíhá postupná výměna školního nábytku, byly zřízeny nové učebny, třídy byly vybaveny interaktivními tabulemi, byly provedeny nátěry a malby. Na dvoře vznikla učebna v přírodě. K rizikovým místům na škole patří zejména šatny a WC.

Školní metodik prevence a poradenské pracoviště školy

Školní poradenské pracoviště se podílí společně s ostatními pedagogy na poskytování pedagogicko-psychologického poradenství a vychází z Plánu činnosti ŠPP stanoveného na začátku školního roku a Preventivního programu školy. ŠPP je tvořeno ředitelem školy, metodikem prevence, výchovným poradcem, speciálním pedagogem a dalšími členy z řad třídních učitelů.

Členové školního poradenského pracoviště:

Ředitel školy – Mgr. Vlastimil Jansa

- zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole výchovným poradcem, školním metodikem prevence, speciálním pedagogem a třídními učiteli

Výchovný poradce – Mgr. Marcela Petráková

- podílí se na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- koordinuje sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření
- koordinuje podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
- koordinuje poskytování poradenských služeb žákům školou, školskými poradenskými zařízeními

- poskytuje informace z činnosti školských a dalších poradenských zařízení v regionu
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči poradenských zařízení, zajišťuje je v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření
- provádí poradenskou pomoc při rozhodování další vzdělávací a profesní cestě žáků, podává informace o přijímacím řízení
- spolupráce při kariérním poradenství na škole
- poskytuje poradenskou činnost v oblasti volby povolání pro žáky a rodiče
- informuje o studijních možnostech
- vede dokumentaci spojenou s volbou povolání
- zajišťuje včasné vyplnění a odeslání přihlášek ke studiu
- zpracovává přehledy o přijetí žáků
- spolupráce při řešení výchovných problémů
- individuální konzultace pro žáky, rodiče i pedagogy v oblasti kariérového poradenství, řešení výchovných problémů

Školní metodik prevence – Mgr. Marcela Petráková

- tvoří a kontroluje realizaci preventivního programu školy
- koordinuje aktivity školy zaměřené na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů
- metodicky vede činnost pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy a s odbornými pracovišti
- předává odborné informace o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy

- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů

Speciální pedagog – Mgr. Pavla Matuchová

- provádí orientační speciálně pedagogickou diagnostiku
- poskytuje péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- metodicky pomáhá pedagogům vyučujících žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a průběžně vyhodnocuje účinnost podpůrných opatření

Vnitřní informační zdroje

Žáci mají v přízemí školy k dispozici schránku důvěry. Případně mohou využít školní e-maily metodika prevence a výchovného poradce. V kabinetu školního poradenského pracoviště se nachází metodická literatura a odborné časopisy.

3. Vnější zdroje školy pro tvorbu PPŠ

Webové stránky

- www.prevence-info.cz
- www.drogy-info.cz
- www.adiktologie.cz
- www.navykovelatky.cz
- www.msmt.cz

Subjekty činné v prevenci sociálně patologických jevů

- Policie ČR – tel. 158
- Pedagogicko-psychologická poradna (Brno, Hodonín, Kyjov, Veselí n. Mor.)
- Speciálně pedagogické centrum (Kyjov)
- Oddělení sociálně právní ochrany dětí (Kyjov)
- K-centrum (Kyjov, Hodonín)
- OS Krok - terapeutická komunita (Kyjov)
- Sdružení Podané ruce (Brno)

- okresní metodik prevence
- Linka bezpečí, bezplatné číslo 800 155 555

4. Stanovení cílů PPŠ školy

Cílem MPP je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování, výchova k zodpovědnosti za své zdraví a chování. Prevence je zaměřena na formování osobnosti žáka, která bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat sociální dovednosti, které vedou k odmítání projevů agresivity a porušování zákona.

Dlouhodobé cíle PPŠ

- vytvářet pozitivní klima školy, jak mezi žáky, učiteli, tak ostatními zaměstnanci (pořádání školních akcí pro veřejnost, lyžařský kurz, škola v přírodě)
- podávat žákům ucelené informace o sociálně-patologických jevech a zařadit je do výuky jednotlivých předmětů (besedy s odborníky, informační brožury, nástěnky)
- posilovat právní vědomí žáků o kriminalitě, předpisech a zákonech
- rozvoj zdravého životního stylu žáků (zážitkové programy, divadelní představení, exkurze, projektové dny)
- vedení žáků k sebepoznávání a stanovení správného žebříčku hodnot
- využívat působení třídního učitele a rodičů při formování sociálního chování a jednání (třídní schůzky, třídnické hodiny)
- monitoring vztahů mezi žáky v jednotlivých třídách školy (dotazníky, pozorování, konzultace)
- další vzdělávání metodika prevence a dalších pedagogických pracovníků, zejména v oblasti šikany a kyberšikany
- využívat spolupráce s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence
- spolupracovat s dalšími organizacemi

Krátkodobé cíle

- preventivní programy ACET, Krok Kyjov a další
- třídění odpadu a sběr víček
- návštěvy divadla a workshopů
- návštěva ÚP Hodonín
- návštěva veletrhů středních škol Kyjov, Hodonín
- plavání žáků prvního stupně, lyžařský výcvik a škola v přírodě

5. Skladba aktivit PPŠ pro jednotlivé cílové skupiny

Aktivity pro pedagogické pracovníky

- seznámení pedagogických a nepedagogických pracovníků se Školním řádem, Preventivním programem a krizovým plánem, s vedením dokumentace, s nakládáním s osobními daty apod.
- pravidelné vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence a zajištění metodické podpory

Aktivity pro žáky

- široká nabídka zájmových kroužků pro žáky školy, ale i veřejnost
- besedy s odborníky a výukové programy s tématikou sociálně-patologických jevů
- pravidelné volnočasové aktivity a společenské akce
- veletrhy vzdělávání, exkurze a výstavy, divadelní představení
- projektové dny
- sportovní soutěže a lyžařský kurz
- škola v přírodě a školní výlety
- poradenská činnost (výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, ředitel)

Aktivity PPŠ zaměřené na rodičovskou veřejnost

- zabezpečení informovanosti rodičů o preventivních strategiích školy
- pravidelné třídní schůzky a konzultace pro rodiče žáků
- školní akce určené pro rodiče s dětmi

- přímá účast rodičů při organizaci školních akcí
- vzdělávací besedy pro rodiče a veřejnost

6. Systém protidrogové prevence

- systém informační činnosti zaměřit k primární prevenci: osvěta, besedy, přednášky, videopořady
- předávání informací o možnostech poradenství (nástěnky, letáky, pohovory, osobní kontakt s žáky, rodiči, učiteli)
- koordinace činnosti pedagogů při realizaci preventivního programu
- soustavné a důsledné vzdělávání učitelů, žáků i rodičů v oblasti zdravého životního stylu, (škola – nekuřácké pracoviště)
- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence
- výcvik sociálně-psychologických dovedností
- včasné odhalování a přiměřená represe (ve spolupráci s rodiči) – kuřáctví, požívání alkoholu, gamblerství, zneužívání návykových látek
- utváření správných postojů ke zdravému životnímu stylu a zneužívání návykových látek u pedagogických pracovníků, žáků, rodičů
- úprava organizačního řádu a vnitřního řádu školy v souladu s ochranou zdraví žáků, vyloučit tak rizika zneužívání návykových látek

7. Evaluace a dokumentace PPŠ

Evaluace

Hodnocení PPŠ probíhá přes třídní učitele ve spolupráci s rodiči s podporou vedení školy v rámci spoluúčasti všech pedagogických a nepedagogických pracovníků.

Legislativní dokumenty

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027 [online]. [cit. 2021-01-22]. Dostupné z:
http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými

8. Závěr

Vytvořený Preventivní program školy je součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. PPŠ je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu jejich povinné školní docházky. Jednotlivé části programu budou kontrolovaný realizátorem PPŠ a kolektivem Školního poradenského pracoviště. Preventivní aktivity rizikového chování budou v průběhu školního roku doplňovány a upravovány podle potřeb.

V Žeravicích dne: 1. 9. 2023

Vypracovala: Mgr. Marcela Petráková, ŠMP

Schválil: Mgr. Vlastimil Jansa, ředitel školy

PŘÍLOHA

Krizový plán školy

1. Šikana

Jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinou žáků. Cílené a opakované užití fyzických a psychických útoků. Zahrnuje fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i slovní útoky v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování.

POSTUP:

- Neprodleně oznámit metodikovi prevence.
- Následuje schůzka metodik, třídní učitel, ředitel školy, je stanoven další postup.
- Zjištění skutečnosti, pohovor s obětí, agresorem, s dalšími svědky.
- Písemné zaznamenání zjištěných skutečností. Pokud je více agresorů, je možné je nechat mezi sebou konfrontovat.
- Telefonické oznámení rodičům.
- **NIKDY NEKONFRONTOVAT OBĚTI A AGRESORY!**
- Spolupráce s dalšími institucemi (Policie ČR, OSPOD).
- Potrestání agresora (agresorů) a další práce s ním (s nimi).
- Práce se třídou, skupinou, ve které k šikaně došlo.

2. Kyberšikana

Zneužití ICT (mobilních telefonů a internetu) zejména k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu.

POSTUP:

- Informovat školního metodika prevence, třídního učitele, výchovného poradce, ředitele školy.

- Stejná opatření jako u šikany. Některé případy kyberšikany nespadají do kompetence školy.

3. Záškoláctví

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka (absenci omlouvá pedagog, a to na základě písemné žádosti zákonného zástupce vždy v souladu s pravidly školy o omlouvání absence).

POSTUP:

- Vždy informovat ředitele školy.
- Přátelský rozhovor s žákem bez hodnocení a odsuzování
- Zajímat se, jak dítě vidí svoje chování s odstupem, hledat cesty k nápravě
- Připravit mu podmínky ve škole a v rodině ke zlepšení situace
- ROZHOVOR S RODIČI
- Vyjádřit porozumění
- Stanovit opatření k nápravě

4. Návykové látky (alkohol, tabákové výrobky, omamné látky,...)

Nález alkoholu ve škole:

a) Nalezený v prostorách školy:

- Nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- Oznámení řediteli školy, uložení nalezeného alkoholu pro případ důkazu.
- Provést stručný záznam – třídní učitel, metodik prevence.

b) Zadržení alkoholu u žáka:

- Stejný postup, jako v případě nalezení alkoholu ve škole
- Pedagogičtí pracovníci posoudí, zda žákovi nehrozí nebezpečí.
- V případě, že je žák ohrožen na životě, škola zajistí nezbytnou pomoc a volá lékařskou záchrannou službu.

- Pokud to stav žáka dovoluje, provede záznam s vyjádřením žáka. Záznam obsahuje nejméně 2 účastníky z řad pedagogů jako svědků.
- Záznam je uložen do agendy metodika prevence.
- Vyrozumění zákonného zástupce, v případě opakování OSPOD.
- Z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce dle školního řádu.

Nález tabákových výrobků ve škole:

- Při přistižení žáka zabránit mu v další konzumaci.
- Odebrat tabákový výrobek, zajistit jako důkaz.
- Sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka.
- Školní metodik prevence založí do své agendy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce o porušení zákazu kouření. Při opakování vyrozumí škola OSPOD.

Užití omamných psychotropních látek (OPL):

- Ředitel školy vloží zabavenou látku do obálky, přelepí, opatří razítkem a uschová.
- O nálezu informuje Policii České republiky.
- Ředitel školy vyrozumí zákonného zástupce žáka.
- V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají zajištěnou látku výše uvedeným postupem přivolánému lékaři. Další postup k identifikaci látky zajistí Policie ČR
- Pokud je podezření, že má žák OPL, toto řešení spadá do kompetence Policie ČR.

Výchovná opatření

- míru zhodnotí metodik prevence, výchovný poradce, ředitel školy
 1. Napomenutí třídního učitele
 2. Důtka třídního učitele
 3. Důtka ředitele školy
 4. Snížená známka z chování